

ĐƯỜNG PHỐ ĐÀ NẴNG xưa & nay

*

V Õ V Ặ N H Ò E

ĐƯỜNG PHỐ
ĐÀ NẴNG
xưa & nay

V Õ V Ắ N H Ò E

(Sưu tầm - biên soạn)

ĐƯỜNG PHỐ

ĐÀ NẴNG

xưa & nay

(Quyển 1)

ĐÀ NẴNG, 2012 - 2019

MỤC LỤC

LỜI NÓI ĐẦU
TỪ, NGỮ VIẾT TẮT.....

1

2

3

5

6

14

A

B

C

D

E

Ê

G

H

I

K

L

M.....

N.....

TÀI LIỆU KHÁM KHẢO
.....

LỜI NÓI ĐẦU

Quyển Địa danh thành phố Đà Nẵng (tập 1), Nhà xuất bản Đà Nẵng phát hành năm 2011 và quyển Địa danh thành phố Đà Nẵng (tập 2) Nhà xuất bản Thông tin và Truyền thông phát hành năm 2015, trong đó có phần địa danh đường phố Đà Nẵng.

Từ đó đến nay thành phố Đà Nẵng đã mở thêm nhiều con đường mới. Tất cả các con đường đã được thăm nhạ và đã đặt tên đường, tạo thành mạng lưới giao thông xuyên suốt thành phố và với các tỉnh thành khác. Theo đó, chúng tôi tách riêng phần đường phố thành hai tập riêng, xếp các mục từ theo thứ tự chữ số và mẫu tự A, B, C,...

Từ năm 1888, theo Nghị định của Toàn quyền Đông Dương ngày 24 tháng 5 năm 1888, Đà Nẵng trở thành đất nhượng địa gồm các xã : Hải Châu, Phước Ninh, Thạch Thang, Nam Dương, Nại Hiên Tây. Bấy giờ diện tích có là 10.000 héc ta. Đến năm 1901, dưới sức ép của thực dân Pháp, ngày 15 tháng 01 năm 1901 vua Thành Thái ký đạo dụ nhượng thêm các xã : Xuân Dục, Thạch Gián, Liên Trì, Bình Thuận, Xuân Hòa, Thanh Khê, Đông Hà Khê, Yên Khê thuộc huyện Hòa Vang và các xã bên hữu ngạn sông Hàn: Mỹ Khê, An Hải, Tân Thái, Nại Hiên Đông, Mân Quang, Vĩnh Yên thuộc huyện Diên

Phước. Theo đó, đất nhượng địa bao trùm một vùng rộng lớn bao gồm 19 xã. Con sông Hàn chảy giữa, chia vùng đất thành hai phía, phía bờ đông có 6 xã và phía bờ tây có 13 xã. Như thế từ năm 1888 thành lập thành phố Đà Nẵng.

Từ sau năm 1888, nhà cửa dinh thự mọc lên, đến năm 1901 mở rộng thêm diện tích, các con đường đất lần lượt được thay bằng đường lát đá dăm hoặc đường nhựa, đường phố bắt đầu hình thành theo kiểu Châu Âu hiện đại cùng với nhiều biệt thự được xây dựng, sắp đặt ngay ngắn. Dáng vóc một thành phố đã bắt đầu xuất hiện.

Ngày 24 tháng 12 năm 1902, Toàn quyền Đông Dương ra Nghị định đặt tên đường phố cho thành phố Đà Nẵng.

Ban đầu các con đường trong phạm vi Hải Châu ngũ xã được đặt tên các nhân vật người Pháp. Về sau xuất hiện tên người Việt. Đường phố Đà Nẵng bấy giờ được thắp bằng khí đá carbure, đến tháng 7 năm 1922 mới có nguồn điện thắp sáng, nhưng chỉ một số con đường chính trong nội thành.

Năm 1955 theo Nghị định số 88-NĐ/PC ngày 20 tháng 01 năm 1955 của Ủy ban đại biểu Chính phủ tại Trung Việt cho thay thế các tên cũ của các con đường trong thành phố Đà Nẵng bằng những tên mới. Trong đó đường đại lộ (avenue) có 11 đường; đường bờ sông có 1 đường; đường (rue) có 35 đường; đường hẻm (ruelle) 2 đường; đường dự định (rue projetre) có 8 đường; sân vận động và công viên (stade jarding) có 4 sân/vườn. Và từ năm 1955 về sau lấy tên người Việt đặt tên cho đường

phố Đà Nẵng (trong số đó có 1 đường mang tên người nước ngoài: Paster).

Sau ngày 29 tháng 3 năm 1975, chính quyền cách mạng thay đổi tên một số con đường trên địa bàn thành phố.

Từ khi tách tỉnh Quảng Nam – Đà Nẵng thành 2 đơn vị trực thuộc Trung ương vào năm 1997, thành phố Đà Nẵng sáp nhập thêm huyện Hòa Vang, diện tích có là 1.248,4 km². Bấy giờ đô thị bắt đầu phát triển nhanh, nhiều khu dân cư mọc lên, các khu công nghiệp lần lượt hình thành, từng bước thành phố Đà Nẵng trở thành một thành phố hiện đại. Theo đó, nhiều con đường mới được mở rộng thêm ra, và đồng thời mở thêm nhiều con đường mới. Từ đó, Hội đồng nhân dân thành phố ra Quyết định đặt tên cho các con đường mới mở, đáp ứng nhu cầu định danh để quản lý, và đường phố phải được có tên.

Hiện nay, thành phố Đà Nẵng đang trên con đường công nghiệp hóa, hiện đại hóa, xây dựng thành phố là trung tâm kinh tế xã hội miền Trung. “Có lẽ trong kỷ ức của nhân dân Đà Nẵng chưa bao giờ phai mờ hình ảnh về thành phố cách đây 20 năm, những ngày tháng còn rất gian khó, khi Đà Nẵng là đô thị cấp 3, thành phố trực thuộc tỉnh Quảng Nam-Đà Nẵng với cơ sở hạ tầng còn nghèo.

Bên kia bờ đông sông Hàn là xóm nhà chõ tạm bợ, cuộc sống người dân bấp bênh theo những chiếc đò ngang, nối đôi bờ sông, ngoài những chuyến phà chỉ có chiếc cầu Nguyễn Văn Trỗi và Trần Thị Lý đã xuống cấp

trầm trọng. Bờ biển Đà Nẵng trải dài từ Hòa Hải đến cảng Tiên Sa ngày ấy còn hoang sơ, vắng vẻ...

Thành quả của Đà Nẵng sau 20 năm phát triển không chỉ là những cây cầu, những con đường, những công trình kiến trúc kỳ vĩ hay những chỉ tiêu phát triển kinh tế-xã hội ấn tượng mà còn mạng lưới giao thông xuyên suốt nối các quận, huyện xã phường.

Những con đường của thành phố Đà Nẵng đã tạo nên sự liên kết giao thông trong thành phố với các vùng miền trong cả nước, góp phần không nhỏ vào phát triển kinh tế - xã hội của thành phố Đà Nẵng . Là một thành phố động lực không thể không có khát vọng. Khát vọng vươn lên là trong những năm tới bên bờ biển xinh đẹp này phải có được một thành phố không chỉ phát triển bề rộng mà phải có tầm cao, cao về trình độ văn minh đô thị và chất lượng sống của người dân, đồng thời phải có chiều sâu, sâu trong cái đẹp mang đậm bản sắc văn hóa người Đà Nẵng.

Những con đường tại thành phố Đà Nẵng đã được mở ra, nối các vùng kinh tế – văn hóa – xã hội xích lại gần hơn trong hội nhập và phát triển đồng bộ, đáp ứng nhu cầu dân sinh. Thành phố Đà Nẵng ngày càng có nhiều các khu đô thị mới, khu tái định cư, khu công nghiệp, khu du lịch được tiến hành đồng thời với việc chỉnh trang đô thị, đường phố được mở ra nhiều hơn, nhiều công trình có quy mô lớn, kỹ thuật phức tạp, hiện đại đã được xây dựng, các khu chung cư, nhà ở xã hội,...phục vụ tích cực cho phát triển kinh tế - xã hội, cải tạo môi

trường, cải tạo chất lượng sống của nhân dân, tạo diện mạo mới cho thành phố theo hướng thành phố biển, văn minh, hiện đại.”

Đến năm 2019, tôi sưu tập được 2.325 đường phố (từ 24/12/1902 đến 12/12/2019) đã được tráng nhựa, hệ thống cấp thoát nước, đèn chiếu sáng đầy đủ.

*Biết rằng sưu tập chưa đầy đủ đường phố Đà Nẵng hiện có, tuy thế, chúng tôi xin trân trọng gửi đến bạn đọc gần xa yêu mến thành phố Đà Nẵng quyển sách **Địa danh thành phố Đà Nẵng xưa và nay**.*

Thế nào cũng có thiếu sót, mong bạn đọc thể tất và góp ý chỉ dẫn để lần sau phục vụ bạn đọc tốt hơn.

Võ Văn Hòe
(2012 – 2019)